

ALBIY—O—BİR

Alternatif Enerji ve Biyodizel Üreticileri Birliđi

KIRSAL KALKINMA VE BİYODİZEL

16 ARALIK 2005 ANKARA

**“AVRUPA BİRLİĞİ SÜRECİNDE
BİYODİZEL”**

**Prof. Dr. Hüseyin ÖĞÜT
Yrd. Doç. Dr. Hidayet OĞUZ
Yrd. Doç. Dr. Hakan Okyay Mengeş
Arş. Gör. Tanzer Eryılmaz**

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ

KIRSAL ALAN

- DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI kent sayılan yerleşim yerlerinin dışında kalan yerleri KIRSAL ALAN olarak tanımlarken, Türkiye Kalkınma Bankası ise kırsal alanı üretim ilişkileri açısından *“il ve ilçe merkezleri dışındaki üretime kaynak oluşturan alanlar”* olarak kabul etmektedir.
- Bu tanımlara göre Türkiye nüfusunun %35’i kırsal alanlarda yaşamaktadır.
- IMF bu oranın % 6’ya çekilmesini öngörmekte ve AB ile müzakere sürecinin de en zorlu alanlarından birini bu oluşturmaktadır.

KIRSAL KALKINMA

- Kırsal alana yönelik kalkınma politikaları; kırsal alan toplumlarının ekonomik, toplumsal ekonomik ve kültürel imkanlarını geliştirmek, bu toplumları ulusal yaşam düzeyine kavuşturmak, onların ulusal gelişmeye bütünüyle katılmalarını sağlamak üzere; toplum ve devletin birleşik çabaları sonucu ortaya çıkan ilerlemeyi kapsamalıdır.
- Başta insan olmak üzere, doğal kaynakları, ekonomiyi, teknolojiyi, yönetimi, hukuku ve siyaseti yakından ilgilendiren **kırsal kalkınma**, topyekün kalkınmanın önemli bir boyutudur.

KIRSAL KESİMİN GÜÇLÜ YANLARI

- Genç ve dinamik bir nüfus,
- Ekolojik varyasyonların Biyoçeşitlilik seçeneklerine imkan vermesi,
- Artan kent nüfusuna bağlı olarak tarım dışı kesimde tarımsal ürünlere karşı talebin artması,

gibi faktörler

tarımsal yapıya güç kazandırabilecek verileri oluşturmaktadır.

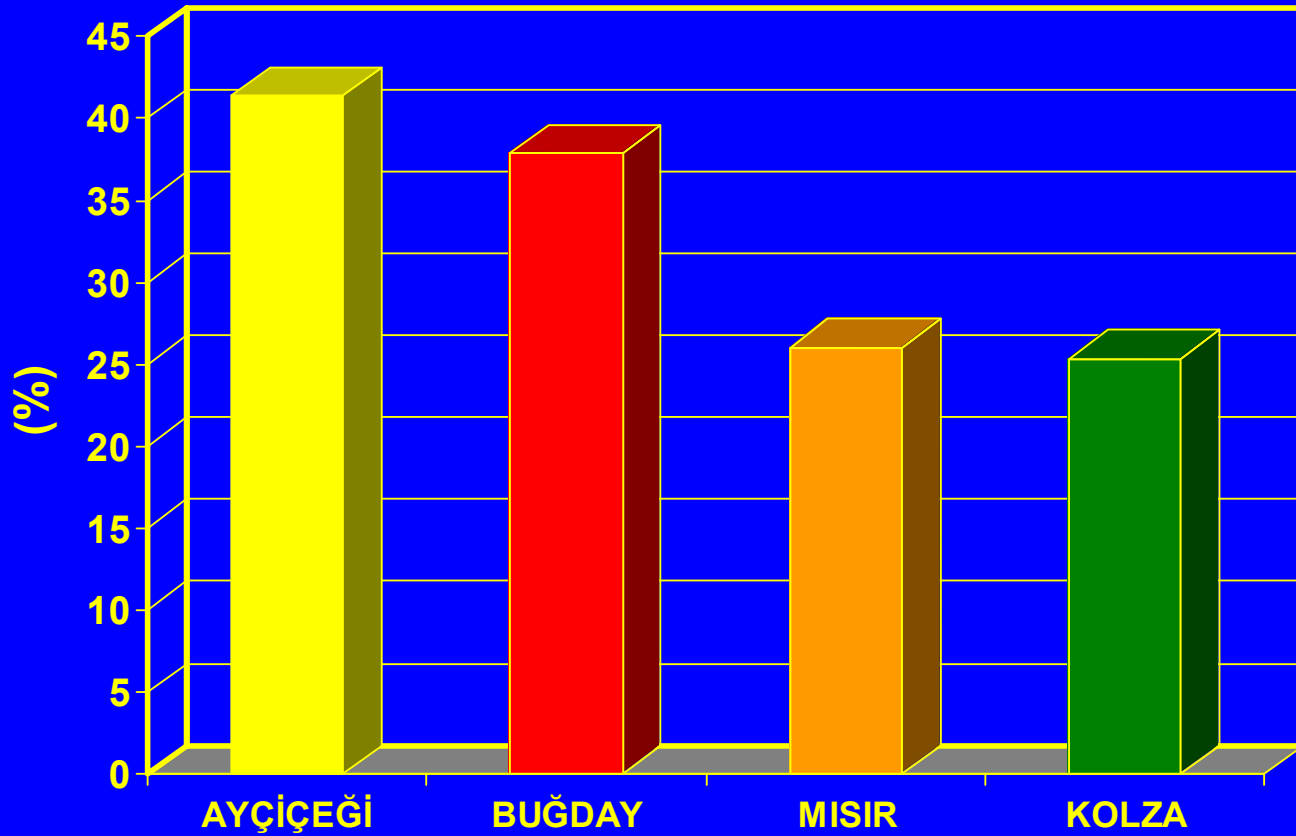
KIRSAL KESİMİN ZAYIF YANLARI

- Planlama ve düzenleyici politika eksikliği ve ilgili kuruluşlar arasında koordinasyon yetersizliği,
- Yerinde kalkınmayı özendirici politikalardaki yetersizlik,
- Mülkiyet dağılımı ve arazi kullanımındaki dengesizlik,
- Yetersiz sermaye ve kredi finansmanına erişim güçlüğü,
- **Altyapı yetersizliği mono kültür tarım ve buna bağlı olarak hammadde ve girdi arzındaki sınırlılık,**
- Nitelikli nüfusun potansiyel göçü,
- Yeni ürün ve yeni teknolojilerin yeterince bilinmemesi
- Bilgi ve veri kaynaklarının yetersizliği veya kolay ulaşılamaması

KIRSAL KESİMİN TARIMSAL SORUNLARI

- Geleneksel tarımda kullanılan gübre ve tarım ilaçlarının yüksek maliyetleri,
 - **Yüksek yakıt giderleri,**
 - Organizasyon zayıflığından kaynaklanan, ürünlerin pazarlamadaki sorunları,
 - Tarımsal üretim plansızlığı,
 - Köydeki çocuk ve gençlerin eğitimindeki yetersizlikler,
- Belirtilen hususlar, birbirleriyle ilişkilidir ve aslında disiplinler arası karmaşık toplumsal problemlerdir.

BAZI TARIMSAL ÜRÜNLERDE SULU ŞARTLARDA DEĞİŞEN MASRAFLARIN İÇİNDE YAKIT-YAĞ MASRAFININ PAYI

(OĞUZ ve Ark. 2004)

SÜRDÜRÜLEBİLİR YAŞAM

- Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi sürdürülebilirlik konusunda adımlar atmak için 2002 yılında Johannesburg'da toplanmıştır.
- Buna göre tarım;
 - artan dünya nüfusu için hayati önem taşır,
 - gelişmekte olan ülkelerde yoksulluğun önlenmesiyle ilgili kilit rol oynar.
- Sürdürülebilir tarım ve kırsal kalkınma da artan gıda üretimi, gıda güvenliği ve güvenilirliği; doğal dengeleri bozmadan sağlanması önem taşımaktadır.

TÜRK TARIMININ TRAKTÖRLER İÇİN YAKIT İHTİYACI

- Traktör sayısı: 1 400 000 Adet
- Yıllık ortalama kullanım süresi: 400 saat
- Saatlik ortalama yakıt tüketimi: 7 Litre/Saat
- Yıllık yakıt ihtiyacı: $400 \times 7 = 2\,800$ Litre/traktör
- Toplam yakıt ihtiyacı = $2800 \times 1400000 =$
- Buna göre teorik olarak

3,4 milyon ton

Motorine ihtiyaç vardır.

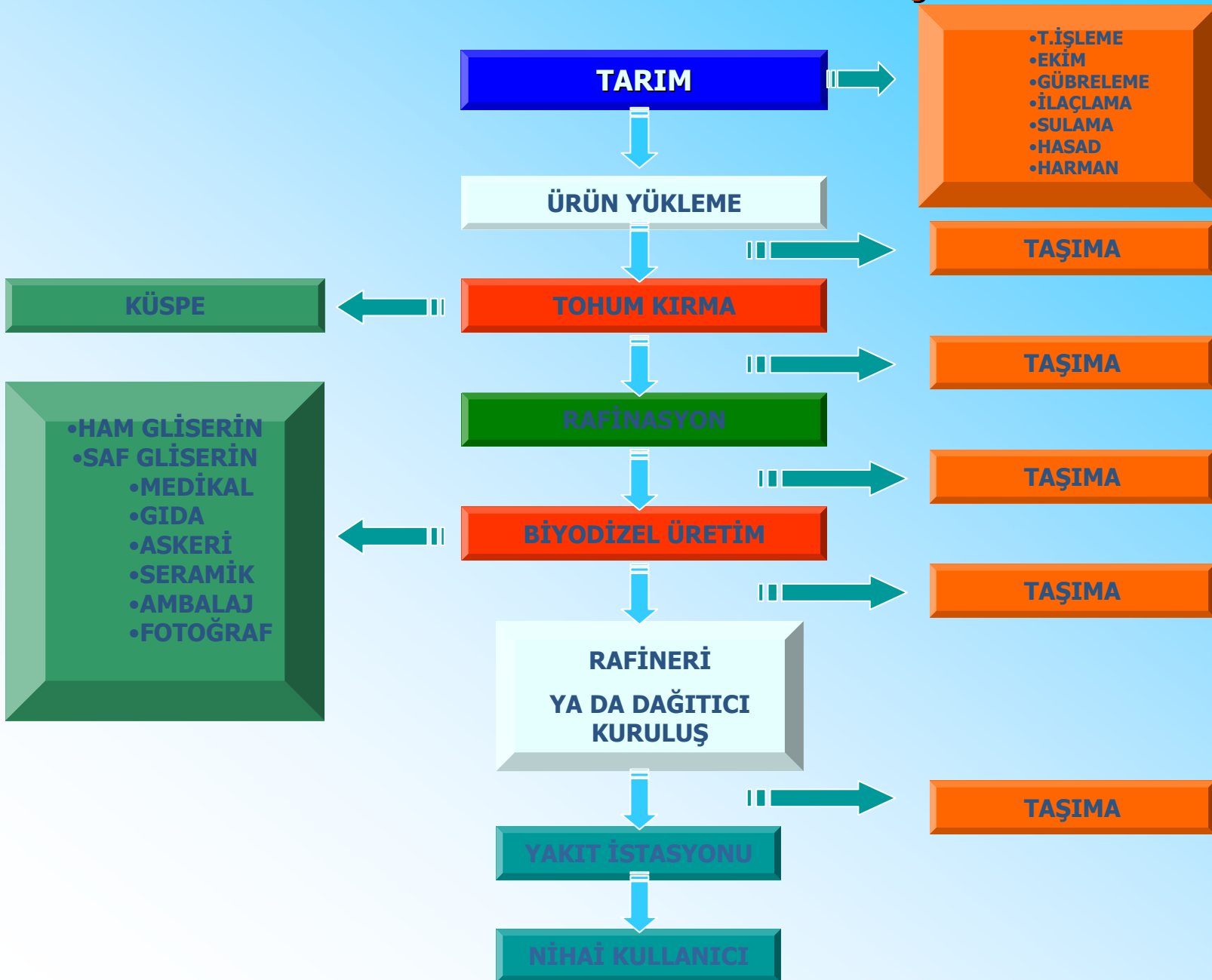
Resmi istatistiklere göre de bu değer

3,5 milyon ton
civarındadır.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

- Türk tarımının en önemli sorunu olan Tarımsal Ürün Maliyetlerinin yüksekliğini aşmada, yakıt maliyetinin azaltılması;
- Tarımda mono kültürden kurtulup, yağ bitkilerinin tarımının yaygınlaştırılması
- Atıl ve sorunlu arazilerde yağ bitkilerinin yetiştirilmesi
- Erozyon ile mücadele için seçilecek ağaç formundaki yağ bitkileri tohumlarının biyodizel üretiminde kullanılması,
- Oluşacak yeni sektör ile yeni iş sahalarının açılması için öngörü olarak **biyodizel** kullanımı önerilmektedir,
- A.B.D. biyodizeli geliştirmek yoluyla 1 milyon kişiye istihdam hedeflemektedir.

BİYODİZELİN EKONOMİYE ÇARPAN ETKİSİ

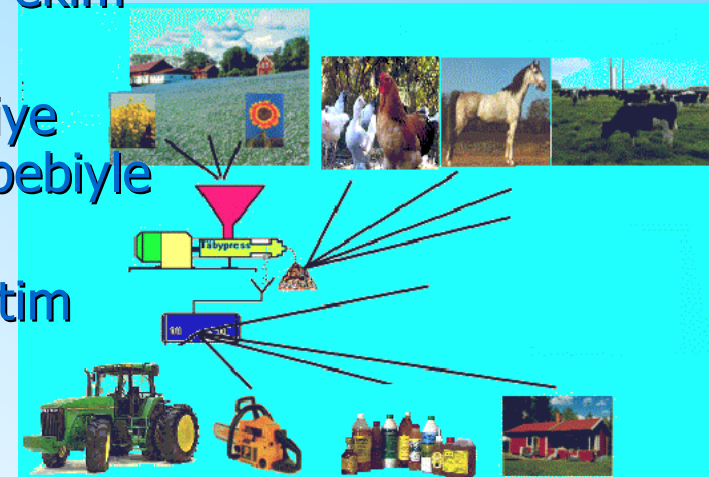

BİYODİZEL ÜRETİMİNİN KIRSAL KESİME DESTEĞİ

- Kırsal kesimde sosyo-ekonomik yapıda meydana getireceği canlılık,
- Yeni iş imkanlarının doğması,
- Enerji tarımının yaygınlaşması,
- Göçün engellenmesi,
- Üretim prosesine dayalı sanayi ve yan sanayi dallarının gelişmesinin sağlanması
- Çevre konulu yasal zorunlulukların eşliğindeki ülkemizin yükümlülüklerini yerine getirmesine katkıda bulunması,
- **BİYODİZEL TARIM-SANAYİ ENTEGRASYONUNU SAĞLAYABİLİR.**

BİYODİZEL ÜRETİMİNİN KIRSAL KESİME DESTEĞİ

- Biyolojik çeşitlilik sağlayarak, ekolojiye olumlu katkıda bulunan Biyodizel, sürdürülebilir bir tarıma imkan sağlar,
- Kırsal mirasın sürdürülmesinde **ÇEVRESEL-TARIM KONSEPTİ** olarak isimlendirilen AB'ye ait tedbirler paketinde Biyodizel vardır,
- Tarımsal ürünlere alternatif kullanım alanı oluşturarak çiftçinin refah düzeyini yükseltir,
- Biyodizel hammaddesi niteliğindeki bitkiler, ekim nöbetine girerek toprak verimliliğini artırır,
- Biyodizel üretimi için sıkılan yağlardan geriye kalan atıklar (küspe) besleyici özellikleri sebebiyle hayvancılığı destekler,
- Kota uygulanan, özellikle şeker pancarı üretim alanlarının alternatif bitkiler yetiştirilerek değerlendirilmesini sağlar,

BİYODİZELİN EMİSYON DESTEĞİ

EMİSYON

EMİSYON TİPİ	B100 (%)	B20 (%)
KARBON MONOKSİT	- 48	- 12
HİDROKARBONLAR	- 67	- 20
PARTİKÜL MADDE	- 47	- 12
NOx	+ 10	+ 2

BİYODİZELİN HAMMADDE KAYNAKLARI

- Bütün yağlı tohumlar ve meyveler;
 - Kolza,
 - Aspir,
 - Ayçiçeği,
 - Pamuk,
 - Soya,
 - Palm,
 - Jatropha,
 - Diğer yağlı tohum ve meyveler,
- Alg'ler
- Hayvansal yağlar,
- Atık yağlar

ÜLKEMİZİZDE YAĞ BİTKİLERİ TARIMI

EKİLEN TARLA ALANI İÇERİSİNDE YAĞLI
TOHUMUNUN ORANI (%)

■ Diğer ürün ekilişleri

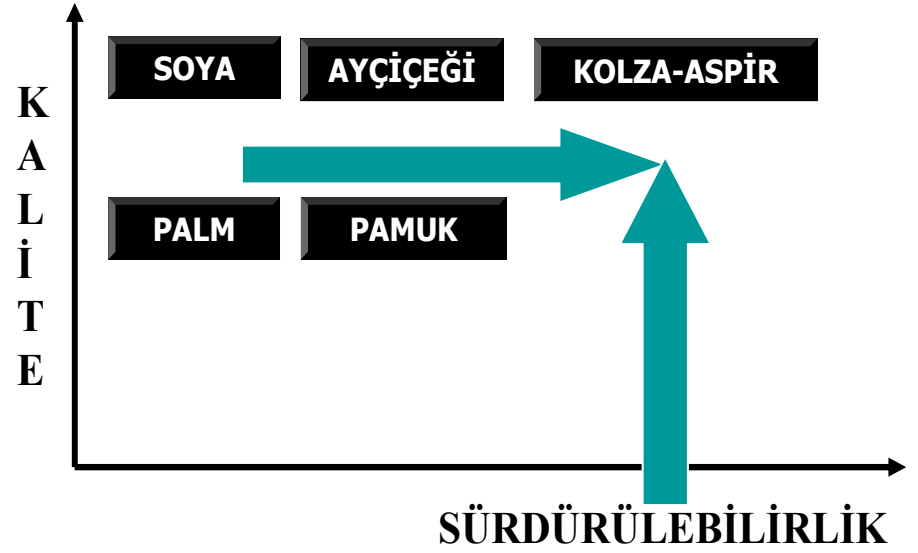
■ Yağlı tohumlar ekili alanı

TÜRKİYE İLAVE YAĞLI TOHUM HEDEF ÜRETİM POTANSİYELİ

Tarımsal Bölge	Yağ bitkileri üretilebilecek ilave arazi miktarı (bin ha)	Hedef üretim (ton)
■ ORTA KUZEY	245	490 000 (Kan.)
■ EGE	186	370 000 (Kan.)
■ MARMARA	132	260 000 (Kan.)
■ AKDENİZ	115	115 000 (Aspir)
■ KUZUYDOĞU	266	520 000 (Kan.)
■ GÜNEY DOĞU	224	320 000 (Ayçi.)
■ KARADENİZ	303	600 000 (Kan.)
■ ORTA DOĞU	272	272 000 (Aspir)
■ ORTA GÜNEY	150	150 000 (Aspir)
TOPLAM	1 897	3 000 000

Hangi yağ bitkilerinin tarımına yönelinmelidir?

Daha iyi	Çoklu doymamış	Mono doymamış	Doymuş
Soğukta akış özelliği	←		
Setan Sayısı	→		
Kararlılık	→		
NO _x	→		

ÜRETİM PLANLAMASI

- Sözleşmeli Ekim Modeli geliştirilmelidir. Bu bağlamda biyodizel üreticileri, yerli hammadde temin amacıyla sözleşmeli ekim yöntemi uygulamaktadırlar,
- Biyodizel üretimi için yağ bitkilerinin tarımı konusunda çiftçilerin eğitilmesi gerekmektedir,
- Kırsal alanda kurulacak biyodizel tesisleri ile yağlı tohum bitkilerinin tarımı yaygınlaşacaktır,
- Türkiye gerçeklerine uygun olan **“TOHUMUNU GETİR, YAKITINI GÖTÜR”** yaklaşımı Tarımsal Üretici Birlikleri kanalıyla güçlendirilmelidir.

ORGANİK TARIM VE BİYODİZEL

**İlgili yönetmeliğin
13.maddesinde
istenilen şartların
sağlanabilmesi
için yakıt olarak
fosil kökenli
yakıtlar yerine
biyoyakıtlar
kullanılmalıdır.**

- Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik
- Yayımlandığı Resmi Gazetenin Tarihi : 10 Haziran 2005 Sayı : 25841
- İKİNCİ KISIM
- Organik Tarımın Esasları
- BİRİNCİ BÖLÜM
- Organik Tarım Faaliyetlerine Göre Genel Üretim
- Organik tarımın genel kuralları
- Madde 5 — Organik tarımın genel kuralları aşağıda belirtilmiştir.
- a) Bu Yönetmelikte belirtilen kurallara uymak kaydıyla tüm ülke sathında organik tarım metodu uygulanabilir. Çevre kirliliğinden şüphe duyulan alanlarda organik tarım yapıp yapılmayacağına, kontrol ve sertifikasyon kuruluşu veya kontrol kuruluşu tarafından karar verilir.
- Hasat
- Madde 13 — Organik bitkisel üretim hasat kuralları aşağıda belirtilmiştir.
- a) Organik ürünlerin hasadında kullanılan teknik araç ve gereçlerin ekolojik tahribat ve kirlilik oluşturmaması gerekir.

HAMMADDE TEMİNİNDE NASIL BİR YOL İZLENMELİ

- Belirli bir zaman programı dahilinde kademe kademe yağlı tohum, yağ, ve muhtemel biyodizel ithalatı cazip olmaktan çıkarılmalı, yurt içi üretimin desteklenmesine devam edilmelidir,
- Biyodizelin mevcut yağ açığını olumsuz yönde etkilemeyeceği hatta bu açığın kapatılmasında katalizör görevi yapacağı gözardı edilmemelidir.

ÖNERİLER

- Biyodizel üretmek için ekilen yağlı tohumlu bitkiler ile ilgili **PRİM desteği** artarak devam etmeli ve bu alandaki **mevzuat kirliliği** önlenmelidir,
- Biyodizelin “TARIMSAL ÜRÜN TÜREVİ” olduğu ilkesi, mevzuat düzenlemelerinde dikkate alınmalıdır,
- Henüz çok genç olan Biyodizel üretim sektörümüz, Uluslar arası rekabete hazır oluncaya kadar korunmalıdır,
- **3 milyon tonluk hedef üretim potansiyeli uygulamaya aktarılabilirse, bu ihtiyacın karşılanması yanında ülkemizin bitkisel yağ açığı da rahatlıkla kapatılabilir**
- **Uzmanların katılımıyla hazırlanan, Ulusal Biyoyakıt eylem planı acilen yürürlüğe konulmalıdır.**

TÜRKİYE'DE BİYODİZEL TARTIŞMALARI SAĞLIKLI MI?

- BİYODİZEL'İN TARIMSAL, SOSYAL, ÇEVRE, ENERJİ VE EKONOMİK BOYUTLARI VARDIR,
- DÜNYA ÇEVRE VE ENERJİ GÜVENCESİ BOYUTLARIYLA TARTIŞIRKEN,
- TÜRKİYE İSE, MAALESEF YALNIZCA ÖTV BOYUTUYLA TARTIŞIYOR...

BİYODİZELDE SAĞLIKLI YAPILANMA MODELİ

- **HAMMADDE STRATEJİSİ**
- **ÜRETİM STRATEJİSİ**
- **PAZARLAMA STRATEJİSİ**

BİYODİZELİN GELİŞİMİ İÇİN EN ÖNEMLİ DESTEK UNSURU NEDİR?

BİYODİZEL ÜRETİMİNİ GELİŞTİREN ÜLKELERDE NE TÜR UYGULAMALAR VAR?

- **ALMANYA'DA HAMMADDE
SORUNUNU AŞMAK İÇİN
ÇİFTÇİLERİN BİYODİZEL KULLANIM
ZİNCİRİNE DAHİL EDİLMESİ
GERÇEĞİNDEN HAREKETLE 100
TRAKTÖR PROJESİ UYGULANIYOR.**

SONUÇ

- BİYODİZEL REEL ANLAMDA, MOTORİNİN İKAME MADDESİ DEĞİLDİR!
- AKARYAKIT KAÇAKCILIĞININ BİYODİZELE ENDEKSLENMESİ HAKSIZLIKTIR!
- BİYODİZEL, ÜRETİMİNDE TAMAMEN İTHAL HAMMADDE KULLANAN VE ÖTV MUAFİYETİNDEN FAYDALANAN BİR HAKSIZ KAZANÇ ARACI OLMAMALIDIR.
- BİYODİZELİN OLMAZSA OLMAZ İLKESİ **YERLİ HAMMADDE** OLMALIDIR.
- ÜLKEMİZ; BİYODİZELE ÖNCELİKLİ OLARAK **TARIMSAL PERSPEKTİFDEN** BAKMALIDIR.

T.C.
BAŞBAKANLIK
BASIN-YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ANADOLU'YA HABERLER

"ULUSAL YAKIT: BİYODİZEL" TOPLANTISI...

***"BİYODİZELİ DESTEKLİYORUM, BU KONUDA
BAKANLIĞIM VE HÜKÜMET NEZDİNDE
ÜZERİME DÜŞENİ YAPACAĞIM"***

ANKARA, 10/08 /2005 Tarım ve Köyişleri Bakanı Dr. Mehdi Eker

ALBIY—O—BİR

Alternatif Enerji ve Biyodizel Üreticileri Birliđi

KIRSAL KALKINMA VE BİYODİZEL

TEŞEKKÜRLER

**“AVRUPA BİRLİĞİ SÜRECİNDE
BİYODİZEL”**

**Prof. Dr. Hüseyin ÖĞÜT
Yrd. Doç. Dr. Hidayet OĞUZ
Yrd. Doç. Dr. Hakan Okyay Mengeş
Arş. Gör. Tanzer Eryılmaz**

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ

